

TEM[®] 2016

**Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av
turismen i Uppsala kommun
inklusive åren 2011-2014**

INNEHÅLL

Nyckeltal turismen i Uppsala kommun 2016	3
Utveckling turismen i Uppsala kommun 2016	4
Resultat turismen i Uppsala kommun 2016	
Omsättning totalt och per kategori	6
Omsättning fördelad på branscher	7
Omsättning per kategori och bransch	8
Sysselsättning	9
Skatteintäkter	10
Övernattningar/besök	11
Nationalitetsfördelning	12
Regional omsättningsstatistik	14
Presentation av RESURS	15

Denna rapport är utförd av Clas Andersson
på uppdrag av Destination Uppsala AB
21 mars 2018

© RESURS för Resor och Turism i Norden AB
STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resurs.turism.se
MALMÖ • TEL 040-692 81 20 • clas@resurs.turism.se

När rapporten citeras är vi tacksamma om källan
"RESURS" anges.

NYCKELTAL TURISMEN I UPPSALA KOMMUN 2016

- △ 1,9 miljarder kronor eller 1 921 miljoner kronor i total turismomsättning
- △ 1 280,5 årssysselsatta, främst inom restaurang och logi
- △ 124,2 miljoner kronor i totala skatteintäkter till kommunen
- △ 68,8 miljoner kronor i totala skatteintäkter till landstinget/regionen
- △ Shopping omsättningsmässigt största bransch med cirka 555 miljoner kronor
- △ Dagbesök omsättningsmässigt största enskilda kategori med cirka 636 miljoner kronor
- △ Hotell vanligaste kommersiella övernattningskategori med 75 % av samtliga kommersiella övernattningar
- △ Släkt/vänner vanligaste övernattningskategori med 58 % av samtliga övernattningar
- △ Av 653 498 utländska övernattningar i hotell, stugby, vandrarhem och camping (SCB) och i fritidshus samt hos släkt/vänner (TDB) svarar släkt/ vänner och fritidshus för 77,7 %
- △ Tyskland största nationalitet av utländska gäsnätter i hotell, stugby, vandrarhem och camping enligt SCB
- △ Beräknad omsättning för utländska övernattningar enligt ovan (SCB och TDB) är cirka 330 miljoner kronor eller 28 % i motsvarande andel av turismomsättningen

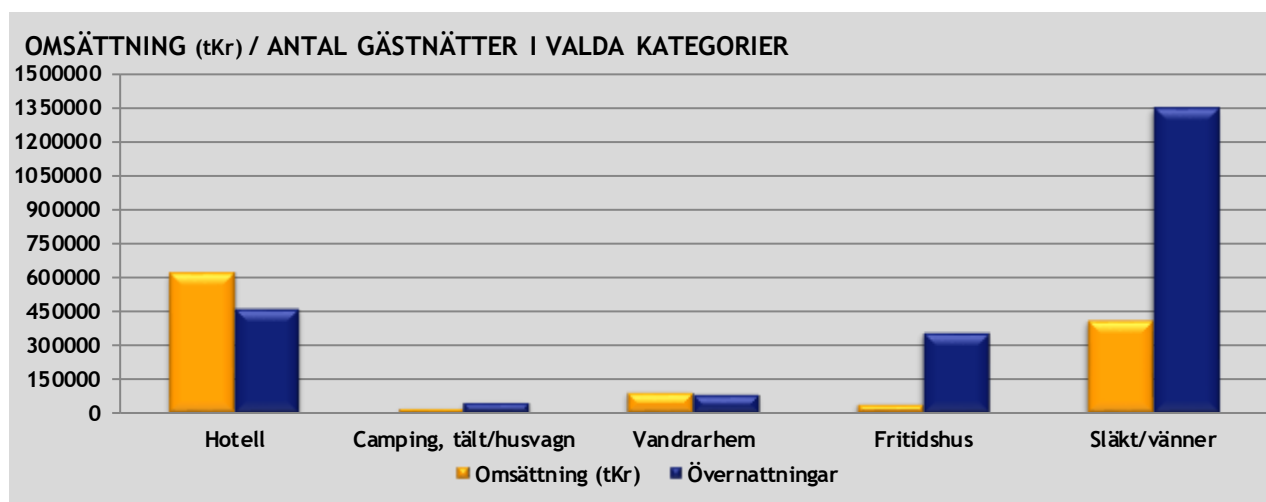
UTVECKLING TURISMEN I UPPSALA KOMMUN 2016

Turismomsättningen för alla övernattande har ökat med cirka 138 miljoner kronor 2016 jämfört med 2014.

Det totala antalet kommersiella övernattningar har ökat med cirka 11 000 gästnätter (ökningar i kategorierna hotell och vandrarhem) och omsättningen har ökat med cirka 91 miljoner kronor 2016 jämfört med 2014. Den största omsättningsökningen har skett i kategorin hotell som har ökat med cirka 84 miljoner kronor p.g.a. högre utlägg/högre logiintäkt per belagt rum och ett ökat antal gästnätter, allt enligt SCB.

Omsättningen för icke kommersiella/övriga övernattningskategorier har ökat med 47 miljoner kronor 2016 jämfört med 2014 vilket beror på ett ökat antal övernattningar i kategorierna fritidshus och släkt/vänner samt högre utlägg i samtliga kategorier (fri camping, fritidshus och släkt/vänner).

Hotellen är den omsättningsmässigt viktigaste övernattningskategorin med 53 % av omsättningen för alla övernattningar och 85 % av omsättningen för samtliga kommersiella övernattningar 2016. Det är också den vanligaste kommersiella boendeformen med 75 % av samtliga kommersiella övernattningar 2016. Antalet hotellgästnätter har ökat med 16 746 eller 3,8 % 2016 jämfört med 2014. Hotellens kapacitetsutnyttjande 2016 beräknad på disponibel rumskapacitet enligt SCB är måndag-torsdag 71,1 % (63,9 % i hela landet) och fredag-söndag 54,1 % (50,5 % i hela landet) samt totalt 63,6 % (58,0 % i hela landet). Andelen utländska hotellgästnätter enligt SCB år 2016 är 24,4 % (25,0 % i hela landet).

Trots mångfald fler övernattningar hos släkt/vänner är omsättningsandelen mindre än för hotellövernattningarna. Dygnsutläggen för hotellövernattningarna är 1 341 kronor, camping i tält/husvagn 343 kronor, vandrarhem 1 025 kronor, fritidshus 94 kronor och släkt/vänner 299 kronor.

Dagbesöken svarar för en tredjedel av den totala turismomsättningen 2016. Av det totala antalet redovisade dagbesök 2016 har cirka 37 % beräknats som ej kommuninvånare, d v s turister, och av dessa ingår 80 % i beräkningarna för att exkludera övernattande besökare och dagbesökare som gör mer än ett besök under en och samma dag.

Regional handelsstatistik från SCB (se sidan 14) understryker den betydande handeln inom sällanköps-handeln (regional shopping) i Uppsala kommun vilken ej ingår i föreliggande beräkningar utöver den del som genereras av redovisat antal gästnätter och dagbesök.

Den vanligaste övernattningsformen är hos släkt/vänner som svarar för 58 % av samtliga övernattningar 2016 medan motsvarande omsättningsandel är nästan 35 %.

Fördelningen av utläggerna för kategorierna hotell, fritidshus, släkt/vänner och dagbesök är enligt en specialkörning där RESURS har indelat Sverige i "turismklasser". Även utläggsnivån innefattas i de tre sistnämnda kategorierna. För hotellen används logiintäkten som hotellen rapporterar till SCB och fr.o.m. 2012 ingår en tilläggsberäkning för frukost eftersom det inte ingår i SCB:s logiintäkt och förändrade moms nivåer har inneburit en generellt tydligare särredovisning från hotellen. Fr.o.m. 2011 ingår samtliga fritidshus i beräkningarna enligt internationell turismdefinition och fr.o.m. 2012 dessutom en beräkning av antalet gästnätter i utlandsägda fritidshus. Fr.o.m. år 2013 ingår alla dagsresor i TDB och inte som tidigare år enbart dagsresor med minst 10 mil enkel resa vilket har inneburit förändringar i dagbesökens utläggsfördelning/turistkronan och framför allt utläggsnivån som generellt blir lägre.

RESULTAT TURISMEN I UPPSALA KOMMUN 2016

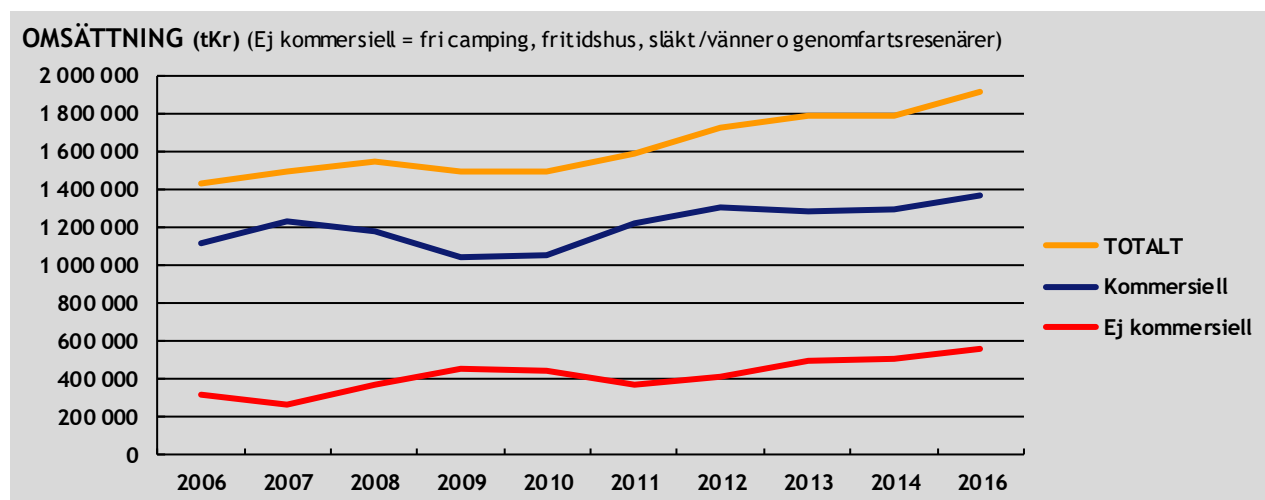
OMSÄTTNING TOTALT OCH PER KATEGORI

Kategori (tKr)

Kommersiella	2011	2012	2013	2014	2016
Hotell	502 973	591 395	559 995	533 559	617 717
Stugby/camping	9 918	10 431	6 633	5 359	5 347
Stuga/rum	1 502	1 588	3 344	2 249	2 270
Camping, tält/husvagn	16 456	23 070	17 764	20 090	17 122
Vandrarhem	33 716	55 024	61 820	77 499	87 569
Grupplagi	1 138	1 138	683	0	0
Gästhamn	133	108	93	91	92
Dagbesök	655 908	626 589	640 522	652 405	636 107
	1 221 744	1 309 343	1 290 854	1 291 252	1 366 224
Övriga					
Fri camping	2 889	3 085	2 859	3 497	3 537
Fritidshus	26 363	35 137	30 073	31 903	33 083
Släkt/vänner	245 295	271 921	359 210	360 182	405 867
Genomfartsresenärer	99 625	104 683	104 892	107 514	112 211
	374 172	414 826	497 034	503 096	554 698
TOTALT	1 595 916	1 724 169	1 787 888	1 794 348	1 920 922

Observera att det som anges för "Hotell" avser hotellgästernas utlägg på de sex branscher som anges på följande sida och inte vad de spenderar på hotellen. Det samma gäller övriga kategorier.

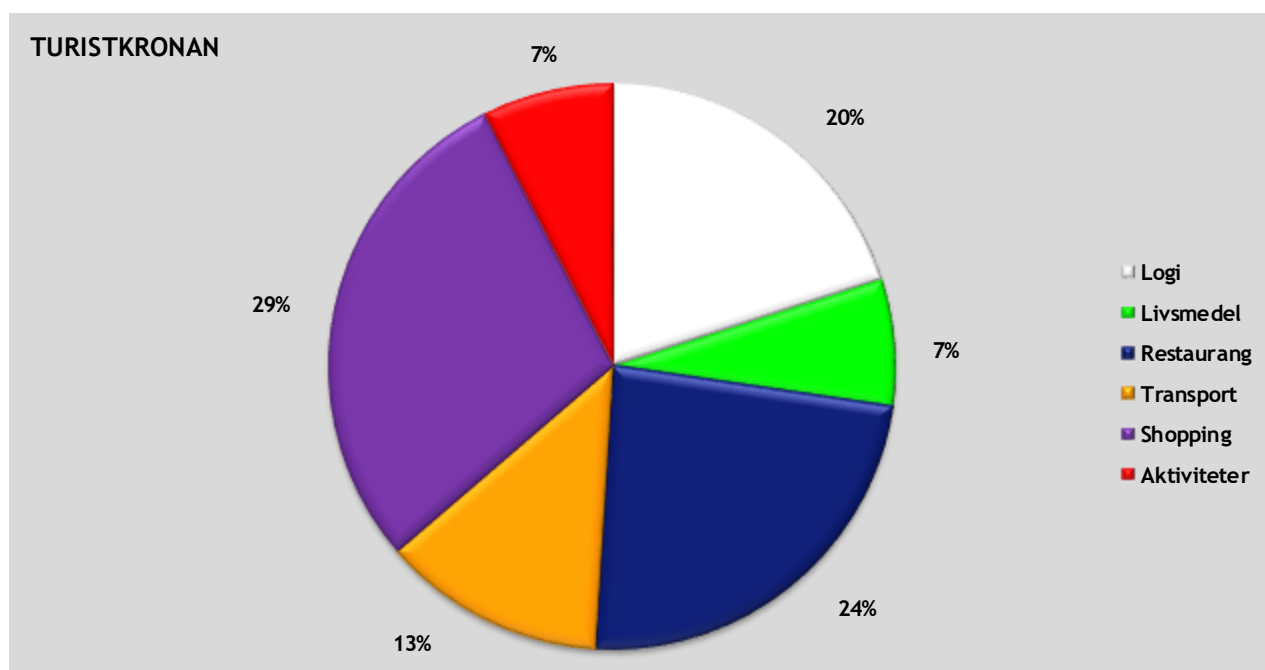
Med kommersiell avses de kategorier där besökarna betalar en logiavgift för sitt boende eller gör ett dagbesök. Dessa påverkas av traditionell marknadsföring att besöka kommunen. Med övriga eller icke kommersiella avses kategorierna fri camping, släkt/vänner, fritidshus och genomfartsresenärer.

OMSÄTTNING FÖRDELAD PÅ BRANSCHER

(tKr)	2011	2012	2013	2014	2016
Logi	299 070	318 262	328 247	319 169	385 013
Livsmedel	108 567	111 597	135 643	132 991	139 672
Restaurang	343 362	471 642	437 296	432 269	454 854
Transport	263 538	222 582	236 693	239 849	243 255
Shopping	434 062	427 981	501 966	531 300	554 647
Aktiviteter	147 317	172 105	148 043	138 772	143 481

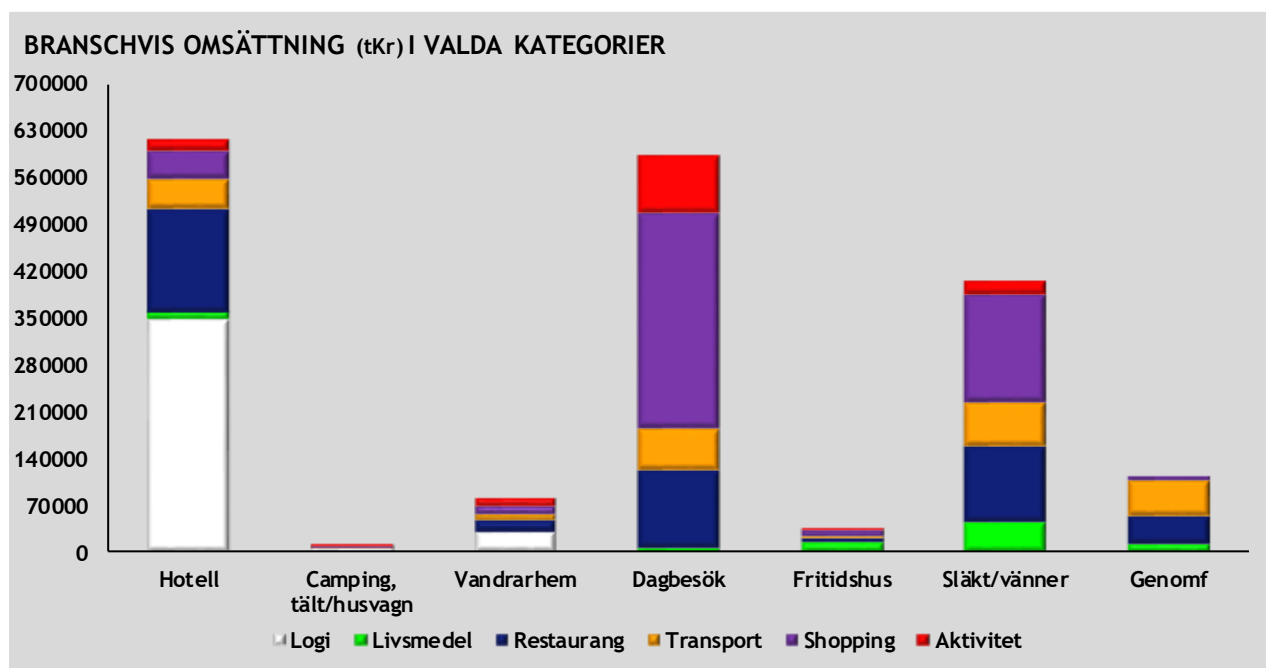
Här visas fördelningen av "Turistkronan" för de branscher som påverkas. Denna fördelning varierar normalt inte mycket i Sverige. Restaurang och logi brukar ligga högst omsättningsmässigt, men den senaste 10-årsperioden finns generellt en del stora förändringar, oftast för restaurang och shopping. Den stora omsättningsandelen för shopping i kommunen beror främst på en stor andel dagbesök och övernattningar hos släkt/vänner. Uppsala som regioncentra belyses också i den regionala handelsstatistiken från SCB (se sidan 14) med omsättning över riksnittet inom "Butiker övriga hushållsvaror" (sällanköpshandel).

Shopping är den omsättningsmässigt största branschen med cirka 555 miljoner kronor. Dagbesöken genererar cirka 321 miljoner kronor på shopping.

OMSÄTTNING PER KATEGORI OCH BRANSCH

Kategori (tKr)	Logi	Livsmedel	Restaurang	Transport	Shopping	Aktivitet
Hotell	345 921	12 354	154 429	43 240	43 240	18 532
Stugby/camping	2 353	481	802	267	535	909
Stuga/rum	954	318	409	136	182	272
Camping, tält/husv.	4 794	2 911	3 424	1 712	2 397	1 883
Vandrarhem	30 649	7 006	16 638	10 508	10 508	12 260
Gästhamn	11	24	18	18	15	6
Dagbesök	0	46 736	116 839	64 261	321 307	86 964
Fri camping	0	743	849	672	566	707
Fritidshus	331	13 233	6 286	3 639	7 940	1 654
Släkt/vänner	0	44 645	113 643	64 939	162 347	20 293
Genomfartsresenärer	0	11 221	41 518	53 861	5 611	0

Dagbesöken är omsättningsmässigt mest betydande. De genererar mest i branscherna shopping, livsmedel och aktivitet. Hotellövernattningarna har de största omsättningsvolymerna i branscherna logi och restaurang. Kategorin släkt/vänner har de största transportutläggerna.

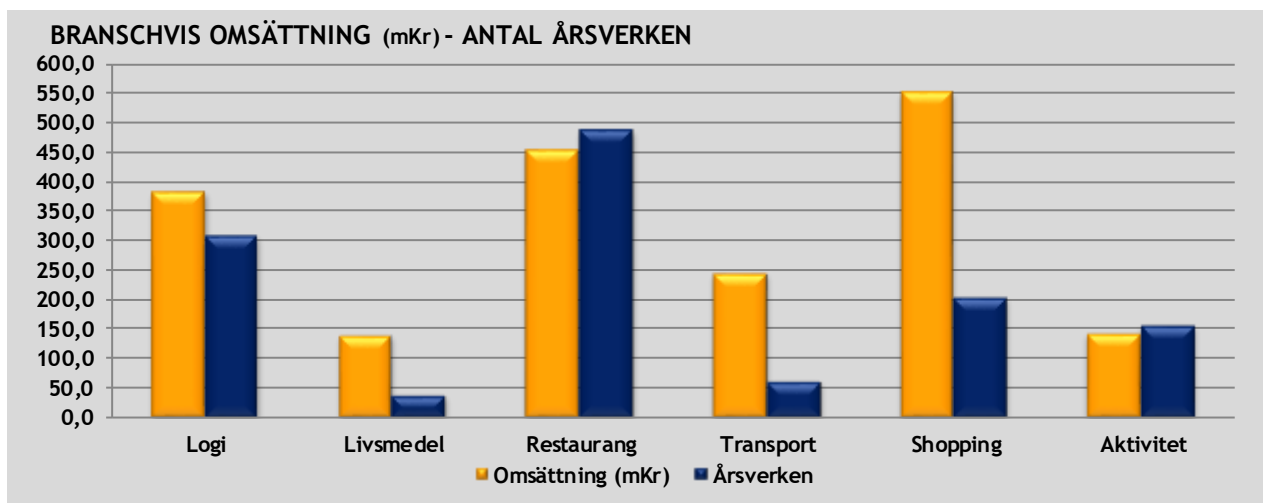
SYSSELSÄTTNING

RESURS har, i samarbete med SCB, utvecklat en metod där vi kan redovisa sysselsättningen i form av antal anställda. Detta innebär också att vi kan redovisa sysselsättning med bättre metod för varje bransch och med regionalt och ibland lokalt anpassade tal.

SYSSELSÄTTNING

	2011	2012	2013	2014	2016
Livsmedel	48,7	48,7	48,9	37,7	38,7
Restaurang	444,8	598,5	590,1	541,0	490,1
Transport	78,4	64,4	66,9	65,4	62,5
Shopping	182,6	175,1	226,8	221,6	203,4
Aktivitet	185,5	210,9	177,1	160,2	156,0
Logi	303,9	320,1	276,5	272,0	310,8
Administration	20,0	19,0	19,0	19,0	19,0
TOTALT, årssysselsatta	1 264	1 437	1 405	1 317	1 280,5

Observera att ovanstående sysselsättningstal inte behöver vara ett korrekt resultat utan visar hur stor sysselsättning som omsättningen bör ge upphov till. Det kan också vara så att de företag som påverkas väljer att ta ut större eller mindre vinster istället för att nyanställa eller varsla personal.

Restaurang- och logibranscherna är generellt sysselsättningsintensiva. I Uppsala svarar de två branscherna tillsammans för 44 % av den totala turismomsättningen och 62,5 % av det totala antalet årsverken inom turismen.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna delas in i två delar:

DIREKTA avser de skatteintäkter som kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarens utlägg.

TOTALA avser alla företag som påverkas, t ex tvätteriet som tvättar hotellets linne. Detta är också att se som den totala effekten, d v s om all turism försvinner påverkas också många andra företag som levererar varor och tjänster.

SKATTEINTÄKTER

(tKr)	2011	2012	2013	2014	2016
DIREKTA					
Kommun	52 218	59 222	59 720	57 421	60 149
Landsting	25 387	30 861	31 981	30 749	33 318
TOTALA					
Kommun	117 377	129 842	125 368	119 902	124 232
Landsting	57 065	67 663	67 135	64 208	68 816

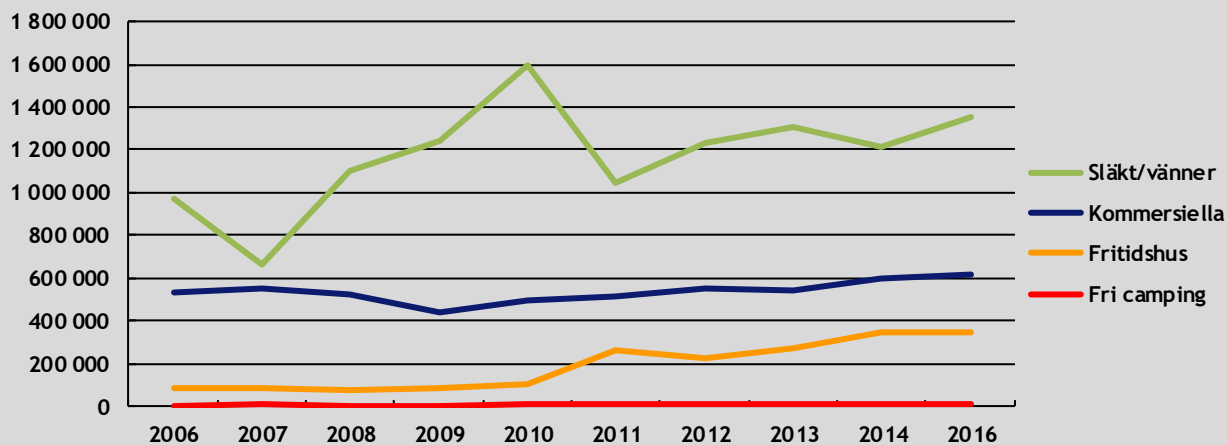
Historiskt följer skatteintäkterna nästan proportionerligt med utvecklingen av sysselsättningen. Den totala skatteintäkten tar nu enbart med summan av de direkta och indirekta effekterna enligt ovan nämnda text efter "TOTALA".

ÖVERNATTNINGAR/BESÖK

Övernattningar	2011	2012	2013	2014	2016
Hotellrumsnätter	283 291	283 895	294 778	322 890	335 427
Hotellgästnätter	380 264	386 280	398 857	443 893	460 639
affär	205 953	201 565	207 229	207 295	209 642
fritid	174 511	184 715	191 628	236 598	250 997
Stugby/camping	26 806	26 747	18 952	15 761	15 588
Stuga/rum	1 726	1 726	3 870	2 370	2 370
Camping tält/husvagn	50 635	60 710	53 028	59 089	49 918
Vandrarhem	57 145	72 783	70 651	81 664	85 433
Grupplagi	2 500	2 500	1 500	0	0
Gästhamn	476	476	391	391	391
Kommersiella	519 552	551 222	547 249	603 168	614 339
Fri camping	11 110	11 555	11 210	13 450	13 450
Fritidshus	266 293	229 656	268 511	343 048	351 944
Släkt/vänner	1 048 271	1 236 006	1 310 984	1 216 830	1 357 414
Övriga	1 325 674	1 477 217	1 590 705	1 573 328	1 722 808
TOTALT	1 845 226	2 028 439	2 137 954	2 176 496	2 337 147
Genomfartsresenärer	474 405	475 830	476 780	488 700	505 455
Dagbesök	1 586 582	1 498 324	1 616 333	1 644 393	1 570 417

ANTAL ÖVERNATTNINGAR

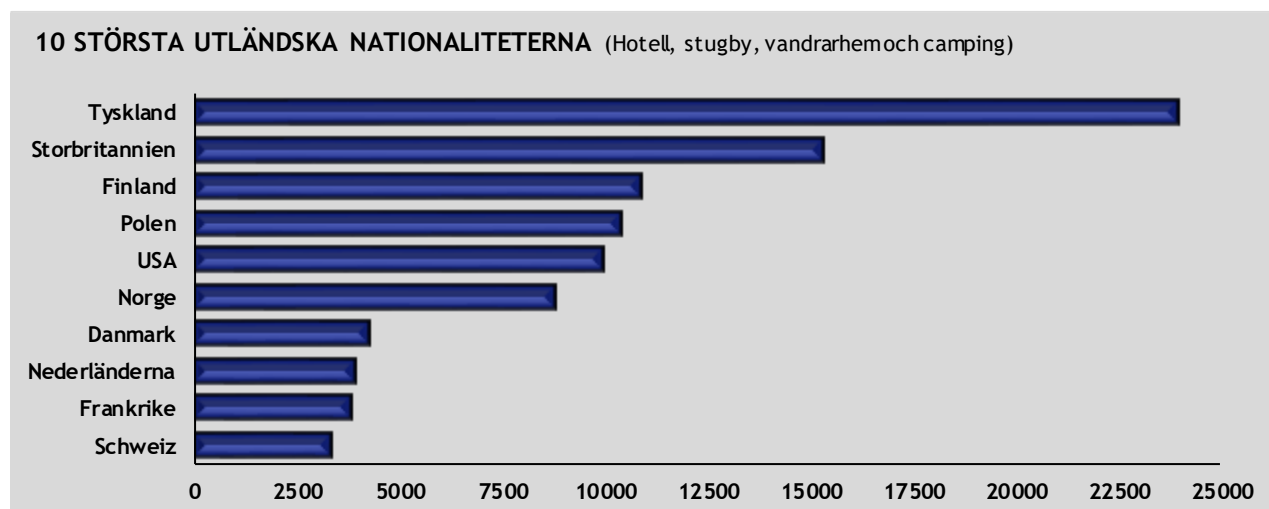
Fr.o.m. 2011 ingår alla fritidshus i beräkningarna (inklusive objekt som ägs av kommuninvånare) enligt internationell turismdefinition och dessutom ingår övernattningar i utlandsägda fritidshus vilket generellt inneburit stora ökningar. I Uppsala finns det 3 665 fritidshus enligt SCB 2016 varav 61 utlandsägda. Fr.o.m. år 2012 ingår också en mer omfattande beräkning av utländska gästnätter hos släkt/vänner (se mer info på sidan 13).

NATIONALITETSFÖRDELNING

HOTELL, STUGBY, VANDRARHEM OCH CAMPING (SCB/Tillväxtverket) Urval svenskar och de 10 största nationaliteterna

	2016
Sverige	465 881
Tyskland	23 957
Storbritannien	15 313
Finland	10 853
Polen	10 368
USA	9 947
Norge	8 772
Danmark	4 274
Nederländerna	3 929
Frankrike	3 820
Schweiz	3 352
TOTALT UTLANDET	145 697
TOTALT	611 578

Svenska gästnätterna svarar för 76,2 % av samtliga gästnätter i 21 hotell, 1 stugby, 8 vandrarhem och 5 campingplatser.

Källa: SCB/Tillväxtverket

TOTALT ANTAL UTLÄNDSKA GÄSTNÄTTER (SCB/Tillväxtverket och TDB)

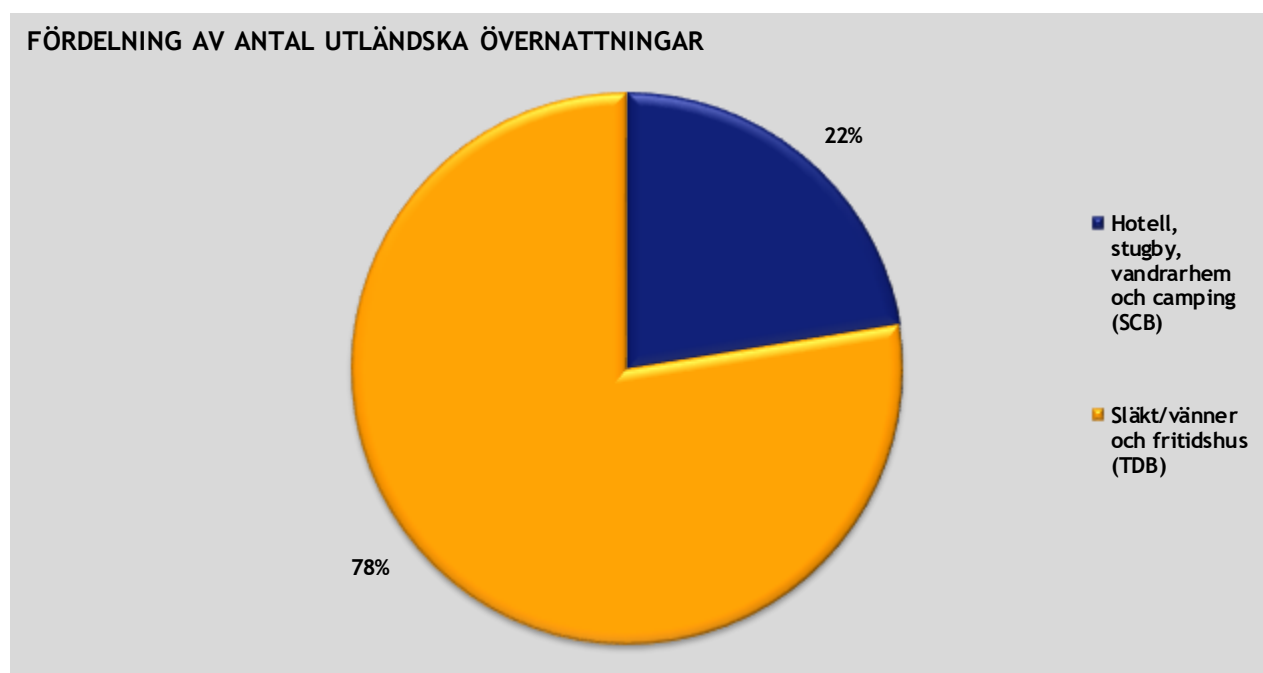
	2016
Hotell, stugby, vandrarhem och camping (SCB)	145 697
Släkt/vänner (TDB)	502 201
Fritidshus (TDB)	5 600
TOTALT	653 498

Utländska övernattningar hos släkt/vänner och i utlandsägda fritidshus svarar för 77,7 % av samtliga utländska gästnätter.

Utländska övernattningar hos släkt och vänner tas fram med ny metod fr.o.m. 2012 och är därför inte helt jämförbar med tidigare års resultat. Från 2012 sker intervjuer löpande hela året mot att det tidigare år gjorts intervjuer i början av varje år om besök de senaste 12 månaderna (TDB).

Beräknad omsättning för utländska övernattningar i 21 hotell, 1 stugby, 8 vandrarhem och 5 campingplatser (SCB) samt i fritidshus och hos släkt/vänner (TDB) är cirka 330 miljoner kronor eller 28 % i motsvarande andel av turismomsättningen. Samma utlägg och utläggsfördelning som för svenska övernattningar i berörda kategorier har nyttjats i beräkningarna.

Det utländska resandet till Sverige har ökat mycket de senaste åren. För utländska övernattningar hos släkt/vänner i Sverige, enligt TDB, avser detta mest från de nordiska grannländerna samt Tyskland, USA, Polen och Storbritannien. Här märks också stora ökningar från länder där Sverige haft stor invandring, staterna på Balkan, Iran och Thailand, men också från Frankrike och Spanien.

TOTALT ANTAL ÖVERNATTNINGAR

I hotell, stugby, vandrarhem och camping (SCB) samt fritidshus och släkt/vänner (TDB)

Svenska	1 667 438	72 %
Utländska	653 498	28 %
TOTALT	2 320 936	

I TDB finns data på varifrån i de svenska besökarna/overnattningarna kommer och detta kan anges dels för affärs- och dels fritidsgäst, samt uppdelat på övernattnings- respektive dagresa.

REGIONAL HANDELSSTATISTIK (SCB)

Statistiken bygger på företagens omsättningsredovisning till Skatteverket och är exklusive moms.

Omsättning över riksnittet är i **fet stil**.

Bransch	Inrikes oms exkl moms milj kr	Antal anställda	Antal enheter	Oms/ invånare	Riksnitt/ invånare	Oms +/- riksnitt milj kr
Butiker, varuhus, stormarkn med brett sort.	5 536	1 952	109	25 801	26 137	-72
Spec livsm butiker samt sprit o tobak	760	227	58	3 544	4 388	-181
Bensin	804	133	19	3 746	6 100	-505
Butiker övriga hushållsvaror	8 204	3 677	556	38 236	29 452	1 885
Hotell	540	417	24	2 516	4 239	-370
Vandrarhem, stugbyar, mm	42	49	11	196	302	-23
Campingplatser m.m.			1		237	
Andra logier			1		12	
Restauranger	2 112	2 532	402	9 842	9 626	46

Tyvärre förekommer olika former av registerförändringar, avgränsningar, sättet att redovisa moms etc. Uppgifterna bör därför användas försiktigt för att belysa förändringar mellan närliggande år. Det behövs tre enheter för att statistik skall erhållas.

”Butiker, varuhus och stormarknader med brett sortiment” innefattar oftast både livsmedel och andra varor vilket försvårar gränsdragningen mellan livsmedel och shopping.

Observera att i hotellens redovisade omsättning till SCB ingår ofta även omsättning för restaurangverksamhet, dans och andra säljintäkter (garage, garderob, hygienvaror, etc.).

PRESENTATION AV RESURS

RESURS för Resor och Turism i Norden AB är ett konsultföretag inom resor och turism, bildat 1987 som dotterbolag till dåvarande Sveriges Turistråd (ägt till vardera hälften av Staten och turistnäringen) och privatägt sedan 1992.

RESURS är helt oberoende i förhållande till det offentliga, branschorganisationer och kommersiella aktörer. RESURS verkar uteslutande inom sektorn resor och turism.

RESURS' affärsområden är:

- △ Turistekonomiska effektberäkningar och statistik, bl.a. för Tillväxtverket och huvuddelen av Sveriges kommuner.
- △ Marknadsundersökningar för konferensmarknaden, affärsresor, varumärken och evenemang.
- △ Strategisk planering, destinationsutveckling, marknads- och produktkunskap, affärsanalyser (t.ex. bedömningar av hotelletablering eller utbyggnad, skapande av attraktioner, nöjesparker, museer) och produktutveckling.
- △ RESURS äger **TuristEkonomiska Modellen (TEM[®])**, en modell för beräkning av ekonomiska, sysselsättnings- och skattemässiga effekter av resor och turism, evenemang och investeringar. RESURS har utfört effektberäkningar av turismens betydelse för samhällsekonomin totalt och fördelat på branscher, sysselsättning och skatteeffekter för mer än 230 av Sveriges 290 kommuner.
- △ RESURS äger och driver **Rese- och TuristDataBasen (TDB[®])**. Vi intervjuar varje år 24 000 svenskar om deras affärs- och fritidsresor i Sverige och till utlandet. TDB har arbetat sedan 1989 och c:a 100 svenskar intervjuas dagligen, året runt, om sina resor. I TDB ställs frågor om antal resor, övernattningar, boendeform, färdstätt, syfte, bokningssätt, spenderade pengar och mycket annat. Totalt finns data om mer än 500 000 resor i TDB.